

ВАСКУЛАРНА ФЛОРА ПЛАНИНЕ ЈАДОВНИК

Ових дана из штампе је изашла монографија нашег вриједног професора др Војина Буцала под називом: „Васкуларна флора планине Јадовник“. Рецензенти су били др Марјан Никетић, виши научни сарадник, музејски саветник у Природњачком музеју у Београду, др Нада Шуматић, редовни професор Шумарског факултета у Бањој Луци и др Раде Цвјетићанин, ванредни професор Шумарског факултета у Београду. Монографија је резултат дугогодишњих истраживања Јадовника, планине у западној Босни, која су почела још 1988. и са прекидима трајала до 2013. године. У ово обимно дјело укључени су и резултати других истраживача.

Монографија је написана на 421 страници са 214 оригиналних фотографија те је подијељена у три основна поглавља:

- Општи дио
- Посебни дио
- Аналитичко-синтезни преглед флоре Јадовника

Први дио обрађује природне карактеристике подручја обухваћеног истраживањем, у коме су приказани: географски положај, геоморфологија, клима, геолошка грађа са хидрологијом и едафске карактеристике. У овом дијелу је дат приказ историјског развоја и утицај антропогеног фактора на флору и вегетацију Јадовника.

У посебном дијелу приказане су биљне врсте које је аутор регистровао на планини Јадовник. Биљке су систематски поредане, а уз сваку врсту су дате основне карактеристике станишта, ценолошка дистрибуција, локалитет и фенологија. Аутор наводи 1051 врсту и 200 инфраспецијска таксона, од којих је 39 ендемичних и 91 таксон са прилиминарне Црвене листе Босне и Херцеговине. Уз сваку врсту се налази оригинална фотографија коју је аутор направио у току истраживања.

У трећем дијелу је приказана анализа животињских форми, флорних елемената, ценолошка припадност и број врста по висинским зонама и

Војин Буцало

**ВАСКУЛАРНА ФЛОРА
ПЛАНИНЕ ЈАДОВНИК**

матичним супстратима. У овом дијелу су такође обрађене ендемичне, ријетке и угрожене врсте.

Читањем овог дјела може се закључити да се ради о оригиналном и веома значајном монографском раду. Значај ове монографије је у томе јер обрађује подручје које је до сада било, флористички, релативно слабо истражено. Како сам аутор наводи неистраженост флоре Јадовника огледа се у тешко савладивом рељефу ове планине. Све врсте су представљене на традиционалан начин са свим елементима које треба да садржи једно флористичко дјело.

Монографија је писана јасним језиком и стилем који могу разумјети и љубитељи природе са елементарним флористичким образовањем.

Поред научног доприноса у смислу употпуњавања слике о флори западних Динарида убијеђени смо да ће ова вриједна монографија представљати снажну мотивацију за будуће истраживаче флоре наших планина.

проф. др Нада Шуматић